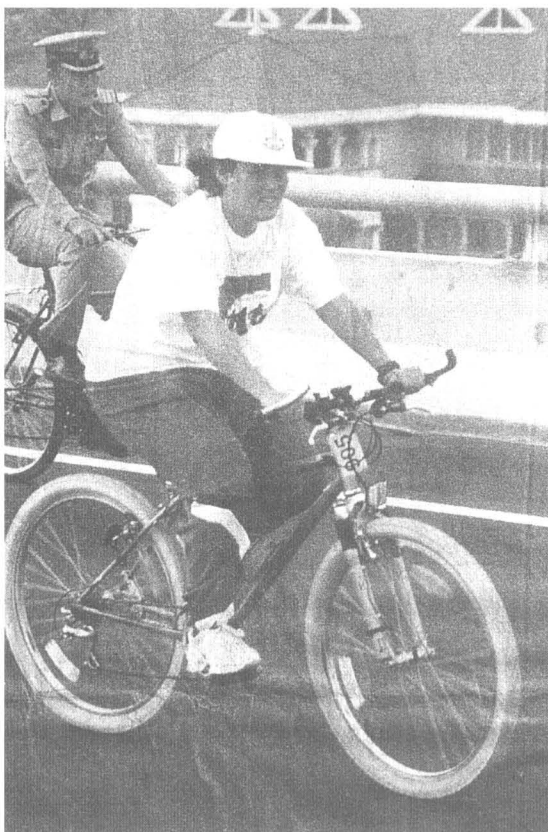

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับพลศึกษาและการกีฬา

เช้าตรู่ 6.00 น. ของวันอาทิตย์ที่ 3 พฤษภาคม 2541 เป็นเช้าที่ยังความปลาบปลื้มให้แก่ พลสกนิกรไทยอีกวาระหนึ่ง ภาพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จมาเป็นองค์ประธานเปิดการแข่งขันเดิน-วิ่งเฉลิมพระเกียรติทางคู่ขนาน ลอยฟ้าบรมราชชนนี และทรงวิ่งและทรงจักรยานพร้อมๆ กับข้าราชการบริพาร ข้าราชการกรุงเทพมหานคร และประชาชน เป็นภาพที่ติดตามตรึงใจและสร้างความแปลกใจให้พลสกนิกรไม่น้อย ค่าที่เคยเห็นแต่พระองค์ท่านทรงประกอบพระราชกรณียกิจอื่นๆ กันจนคุ้น ซึ่งแม้จะเป็นพระราชกรณียกิจทางการกีฬา ก็มักจะเห็น

พระองค์ท่านทรงพระดำเนิน (วิ่ง เดิน) เท่านั้น แต่ภาพที่ทรงจักรยาน เป็นภาพแปลกใหม่ ก็ย่อมเป็นธรรมดาที่พวกเราจะต้องตื่นตื้นและปลาบปลื้มกันเป็นอันมาก โดยเฉพาะพวกเราชาวพลศึกษา เพราะนั่นย่อมแสดงว่า พระองค์ทรงโปรดการออกกำลังกายและกีฬาอย่างแท้จริง สมกับที่หนังสือพิมพ์บางฉบับพาดหัวข่าวว่า “พระเทพฯ สนับสนุนวิ่งออกกำลังกายช่วยสร้างสามัคคี” (นสพ. ไทยรัฐ ฉบับอังคารที่ 5 พฤษภาคม 2540 หน้า 20)

การแข่งขันในวันนั้นเป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อพลสกนิกรชาวไทยในการแก้ปัญหาจราจร รวมถึงเป็นการเฉลิมฉลองการเปิดใช้ทางคู่ขนานลอยฟ้าบรมราชชนนี เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2541 ตลอดจนให้ประชาชนได้ร่วมกันออกกำลังกายด้วยการวิ่งเพื่อสุขภาพ และ

เป็นการสนับสนุนปีอะเมซิ่งไทยแลนด์ กรุงเทพมหานคร ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจึงร่วมแรงร่วมใจจัดงานขึ้นมา โดยมีนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ดร.พิจิตต รัตตกุล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายประเสริฐ สมะลาภา ปลัดกรุงเทพมหานคร และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เฝ้าฯ รับเสด็จ หลังจากทรงตัดแถบแพรเปิดการแข่งขันเดิน-วิ่ง เฉลิมพระเกียรติทางคูขนานลอยฟ้าบรมราชชนนีแล้ว ได้ทรงพระดำเนิน (วิ่ง) ระยะทาง 2 กิโลเมตร เริ่มจากพลับพลาเหนือแยกถนนอรุณอมรินทร์ และทรงจักรยาน (ที่ปลัดกรุงเทพมหานครได้น้อมเกล้าฯ ถวาย) ไปตามเส้นทางอีก 10 กิโลเมตร จนสิ้นสุดโครงการบริเวณพุทธมณฑลสาย 2 ระหว่างทางทรงโบกพระหัตถ์ ทักทาย นักวิ่งได้ออกวิ่งกันไปตั้งแต่ 05.00 น. ทั้งนักวิ่งระยะทาง 25 กิโลเมตร 10 กิโลเมตร และนักปั่นวีลแชร์ (จักรยานคนพิการ) ซึ่งวิ่งสวนกลับมาใน อีกเส้นทางหนึ่ง เป็นระยะๆ ด้วยพระพักตร์ที่แย้มยิ้มอย่างทรงพระสำราญ สำหรับผู้ที่ไม่ได้วิ่งตามเสด็จ กรุงเทพมหานครได้นำโทรทัศน์วงจรปิดมาถ่ายทอดให้ชมกันตลอดเส้นทาง 12 กิโลเมตร

ตามข่าวหนังสือพิมพ์ หลังจากทรงจักรยานสิ้นสุดโครงการแล้วได้เสด็จยังพลับพลาที่ประทับ พระองค์ท่านมิได้ทรงมีพระอาการเหน็ดเหนื่อยให้เห็นและยังมีรับสั่งแก่ปลัดกรุงเทพมหานครที่วิ่งและขี่จักรยานตามเสด็จด้วยว่า ตามปกติจะทรงออก

กำลังพระวรกายอยู่เสมอ โดยเฉพาะเมื่อเสด็จฯ ยังเขาชะโงก ก็ทรงวิ่งและทรงจักรยานเป็นประจำ สำหรับการจัด เดิน-วิ่ง เฉลิมพระเกียรติฯ ครั้งนี้ นับว่ามีประโยชน์ต่อผู้ที่มาร่วมแข่งขันมาก เพราะช่วยให้ได้ออกกำลังกาย และยังเป็นการสร้างความสามัคคีให้คนหลากหลายกลุ่มที่ได้มาร่วมกันในครั้งนี้ น่าจะมีการจัดการวิ่งออก

การแข่งขันเดิน-วิ่ง เฉลิมพระเกียรติฯ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. วิ่งมินิมาราธอนและวิ่งครอบครัว ระยะทาง 10 กิโลเมตร
2. วิ่งซูเปอร์ฮาล์ฟมาราธอน ระยะทาง 25 กิโลเมตร
3. เดินระยะทาง 2 กิโลเมตร
4. จักรยานและวีลแชร์ (wheelchair) ระยะทาง 25 กิโลเมตร

ผู้ชนะเลิศประเภท 2 ในแต่ละกลุ่มได้รับถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ส่วนการเดินและจักรยานไม่มีการแข่งขัน เป็นการร่วมขบวนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กำลังเข่นนี้บ่อยๆ หลังจากนั้นพระองค์เสด็จ กลับเมื่อเวลาประมาณ 7.30 น. ท่ามกลางการส่งเสด็จ ของนักวิ่งประมาณ 2.5 หมื่นคน

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเหตุการณ์ปัจจุบันที่สุดที่พระองค์ทรงประกอบพระราชกรณียกิจ เกี่ยวกับพลศึกษาและการกีฬา และจากนี้เป็นส่วนที่ประสงค์ให้ท่านผู้อ่านได้ร่วมชื่นชมในพระปรีชาสามารถอย่างลึกซึ้งในศาสตร์พลศึกษาและการกีฬาของพระองค์

วันเสาร์ที่ 2 เมษายน 2498 เป็นวันที่นำความปลื้มปิติมาสู่คนไทยทั้งชาติอีกวันหนึ่ง เพราะเป็นวันพระราชสมภพของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปัจจุบัน หรือ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ในอดีต ซึ่งทรงมีพระนามที่ข้าราชการบริพารเรียกกันว่า ทูลกระหม่อมน้อย นับจากวันนั้น พลสกนิกกรก็เฝ้าชื่นชมพระจริยาวัตร และพระบารมีของพระองค์มาโดยตลอด

เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานกำเนิดโรงเรียนจิตรลดาซึ่งเป็นสถานการศึกษาแห่งแรกของทูลกระหม่อมพระองค์ทรงมีพระบรมราโชบายเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน ในด้านการเรียนการสอน ดังคัดมาจากตอนหนึ่งในข้อเขียนของ ท่านผู้หญิง ดร.ทัศนีย์ บุญยคุปต์ เรื่อง “พระบรมราโชบายในการศึกษาพัฒนา โรงเรียนจิตรลดา ปีการศึกษา 2498 ถึง 2525” ในหนังสือพระมิ่งขวัญจิตรลดา ซึ่งจัดทำขึ้นในพระบรมราชวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมายุครบ 5 รอบว่า

ทรงสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกในทางที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ ภายในกรอบสังคมของชีวิตและวัฒนธรรมที่ดีของไทย ซึ่งต้องประกอบด้วยความถูกต้อง มีประโยชน์และสมวัย ทรงเน้นเรื่องการออกกำลังกายของนักเรียนเพื่อให้มีสุขภาพที่ดีและร่างกายแข็งแรง ได้พระราชทานอุปกรณ์กีฬาและเครื่องเล่นสนามตั้งแต่เริ่มจัดการศึกษา กีฬาที่โรงเรียนเล่นเป็นประจำและแทบทุกครั้งจะได้แก่ แคร้บอล ส่วนอย่างอื่นก็มี วอลเลย์บอล ฟุตบอล ฮอกกี้ แบดมินตัน เทนนิส บาสเกตบอล เนตบอล ทรงสนับสนุนกีฬาประเภทคู่และสนามตอนหลังเมื่อวิชาการเพิ่มมากขึ้นในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็เหลือพลศึกษาสัปดาห์ละ 1 คาบ แต่ก็พยายามให้นักเรียนได้บริหารร่างกายด้วยการวิ่งก่อนเข้าเรียนและเปลี่ยนมาเป็นเมื่อเลิกเรียนแล้ว

อาจเป็นเพราะทรงมีแนวพระราชดำริเจริญตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงมีสายพระเนตรยาวไกลและทรงมีพระราชวินิจฉัยสนับสนุนการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬาก็เป็นได้ ทูลกระหม่อมจึงทรงโปรดการออกกำลังกายและการกีฬาทุกชนิด เมื่อครั้งทรงพระเยาว์โปรดการวิ่ง จักรยาน และ

ทรงม้า ทรงมีน้ำพระทัยเป็นนักกีฬา ยอมรับการแพ้ชนะด้วยดี ไม่กลัวใครผู้แข่งขัน ทรงกล้าทดลองการเล่นใหม่ๆ ไม่อิจฉาริษยาใคร มีน้ำพระทัยกว้างขวาง ไม่โปรดให้คนอื่น ๆ โกรธและเข้าใจพระองค์ผิด ๆ และไม่โปรดเรื่องหยุ่มหยมหรือทำตามอย่างใคร ซึ่งทั้งหมดนี้คือภาพลักษณ์ของผู้มีน้ำใจนักกีฬาโดยแท้

สำหรับเรื่องนี้ ทูลกระหม่อมได้ทรงเขียนไว้ในหนังสือพระมิ่งขวัญจิตรลดา เรื่อง โรงเรียนจิตรลดา ถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระองค์เองในการเล่นกีฬาว่า

การเล่นกีฬา เราต้องหัดพลະกันตั้งแต่ชั้นป.1 แต่แรกสุดพลະใช้เสื้อยืดสีขาว กางเกงขาสั้นสีขาว ต่อมาเปลี่ยนเป็นเสื้อยืดมีปกสีขาวกางเกงขาสั้นสีน้ำเงินสุดท้ายเปลี่ยนอีกเป็นกางเกงวอร์ม แต่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาทางโรงเรียน ไม่ได้รวมคะแนนวิชาพลศึกษาเข้าในคะแนนรวมที่ตัดสินการสอบได้สอบตกนโยบายที่จัดการศึกษาวิชานี้ เขาก็ไม่ได้แถลงให้นักเรียนทราบ เท่าที่สังเกตเอาเองจะเห็นได้ว่าทางโรงเรียนเน้นความสำคัญของการออกกำลังกายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง ได้ออกเคลื่อนไหวอยู่กลางแจ้ง ฉะนั้นกิจกรรมที่ทำก็จะมีเต้นประกอบจังหวะเพลงกระโดดเชือก โยนลูกบอล ลูกมโหฬารที่เรียกว่าเมตชีนบอล ดัดตนท่าต่างๆ เล่นเกมส์ เช่นวิ่งผลัด แม้แต่เล่นตีจับ ส่วนมากจะเล่นแชร์บอลกัน ตอนหลังพวกเราชอบบอลเลย์บอลกันมากก็จะเล่นกันในห้องตรงคอร์ตแบดมินตัน เกิดอุบัติเหตุลูกบอล ไปถูกหลอด ไฟแตก เราต้องรวมกันใช้เงินเปลี่ยนหลอด ไฟภายหลังไปเล่นกันข้างนอก แบดมินตันก็เล่นเหมือนกันมีการแข่งขันด้วย สนามเทนนิส และบาสเกตบอลมีที่หลังเมื่อข้าพเจ้าจวนเรียนจบแล้ว ข้าพเจ้าจึงเล่นเทนนิสไม่เป็นบาสเกตบอลพอเล่นได้แต่ไม่เก่ง มีการแข่งว่ายน้ำบ้าง พวกผู้ชายมีการแข่งฟุตบอลภายในและแข่งกับโรงเรียนสาธิต ผู้หญิงก็เล่นฟุตบอลเหมือนกัน แต่ดูเหมือนว่าอาจารย์ใหญ่จะไม่ชอบใจนัก และตัดหนังสือพิมพ์มาให้สัมภาษณ์ของอธิบดีกรมพลศึกษาว่า ผู้หญิงไม่ควรเล่นฟุตบอล ปะไว้ที่บอร์ดข่าว แต่ทุกคนก็เล่นต่อไม่มีใครสนใจ เพราะอาจารย์ใหญ่ไม่ว่า อธิบดีไม่เกี่ยวกับเรา เวลากลางวันรับประทานอาหารเช้าไปเล่นทั้ง ๆ มีผู้ท้วงติงว่ารับประทานอาหารเช้าเสร็จใหม่ๆ ไม่ควร ไปวิ่ง แต่ก็เห็นวิ่งกันทั้งนั้น เท่าที่ผ่านมาช่วงบ่ายหลังจากการเล่นแล้วไม่มีใครวิ่งหรือหลับเลย ทุกคนเรียนได้ด้วยดี

ชั่วโมงพลศึกษาสมัยก่อนมีอย่างน้อยอาทิตย์ละ 2 ครั้ง ได้ออกกำลังกายกันจริง ๆ แต่ไม่ได้มีการเรียนทฤษฎีกฎระเบียบมากนัก สำหรับกฎการกีฬาแต่ละประเภทตลอดจนกระทั่งวิธีการทำสนามฟุตบอล วอลเลย์บอล พวกที่สนใจอย่างข้าพเจ้าจะไปหาเองจากหนังสือในห้องสมุด แล้วทดลองทำเอง จะมีส่วนที่ข้าพเจ้าเห็นว่าอาจจะน้อยไปหน่อย คือการ

สอนเทคนิคของการกีฬาแต่ละประเภท

และความอีกตอนหนึ่ง พระองค์ทรงให้ทัศนะเกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษาว่า
แนวการศึกษาที่ดีที่ข้าพเจ้ายึดถือก็ยังเป็นแนวเก่า ๆ ที่ถือกันมา
หลายสิบปีเป็นแนวที่ได้ทราบมาตั้งแต่เด็กและคิดว่าดีคือ การสร้างคนให้
เป็นคนที่สมบูรณ์นั้น จะต้องเน้นความสำคัญ 4 ด้าน

1. พุทธิศึกษา คือความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้ความรู้ทางหนังสือถ้าคนเราไม่มีความรู้ มีทรัพย์สินนับแสนนับล้านก็รักษาไว้ไม่ได้
2. จริยศึกษา ต้องสอนให้มีค่านิยมที่ถูกต้อง (อะไรถูกต้อง ต้องพูดกันยืดยาว) มีคุณธรรมประพฤติตนตามทำนองคลองธรรม กฎหมายบ้านเมืองถ้าคนไม่สุจริต บ้านเมืองก็เจริญไปไม่ได้
3. หัตถศึกษา คนเราต้องมีศิลปะ มีความสามารถที่จะทำอะไรด้วยมือของตนเอง ไม่ใช่รู้แต่ทฤษฎีแล้วปฏิบัติไม่เป็น
4. พลศึกษา เมื่อมีความรู้ความสามารถและเป็นคนดีแล้ว ถ้าไม่รักษาสุขภาพร่างกายให้ดี ก็ไม่สามารถใช้ความรู้ของตนให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร ผู้มีสุขภาพอ่อนแอ ก็จะเรียนรู้ได้ไม่ทันัก ปัจจุบันการศึกษาจึงเน้นในเรื่องสมรรถภาพร่างกายนักเรียนกันมาก

สุดท้ายที่จะกล่าวคือ ในการทำงานด้านการศึกษา (หรือด้านอื่น ๆ) ไม่เฉพาะแต่ในโรงเรียนจิตจรลดา ข้าพเจ้าทำสุดความสามารถจะให้ดีที่สุด อย่างไรก็ตามโรงเรียนประกอบด้วยคนจำนวนมาก ทั้งครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียนที่มึความรู้ความคิดของตนเอง ไม่จำเป็นจะต้องเหมือนข้าพเจ้าคิดในด้านวิธีการ ข้าพเจ้าไม่เคยคิดทำตัวเป็นหมอสอนศาสนาสั่งสอนให้ใคร ๆ ทำอะไรต่าง ๆ แต่ก็หวังว่าทุกคนจะมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ พัฒนาคน หรือทรัพยากรมนุษย์พุดง่าย ๆ คือ สร้างคนมีความรู้ ไปประกอบอาชีพ พัฒนาชาติได้

ดร.สมเกียรติ ชอบผล ได้กล่าวถึงพระองค์ไว้ใน “แนวพระราชดำริและพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ” ในหนังสือ เจ้าฟ้านักพัฒนา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับพัฒนาศึกษาศาสตร์ ที่จัดพิมพ์เผยแพร่เนื่องในวโรกาสพระชนมายุครบ 36 พรรษา 2 เมษายน 2534 ในส่วนที่เป็นแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่โปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแสดง

ถึงพระปรีชาสามารถและความเข้าพระทัยอย่างลึกซึ้งถึงคุณประโยชน์ของวิชา
พลศึกษาว่า

การเรียนพลศึกษาเป็นการศึกษาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรง
และทางอ้อมเป็นอันมาก ในทางตรงนั้น พลศึกษาสามารถแก้ปัญหา
สุขภาพทำให้ร่างกายแข็งแรง ก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่ดี และทำให้เกิดทักษะ
ในการกีฬาเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนผู้มีความสามารถด้านนี้ให้แสดงออก
และเกิดความภาคภูมิใจ ส่วนประโยชน์ในทางอ้อมนั้นการเรียนพลศึกษา
ก่อให้เกิดน้ำใจนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักแสดงน้ำใจต่อผู้อื่น สามารถ
ปรับตัวเข้ากับสังคม โดยยอมรับความสามารถและความแตกต่างระหว่าง
บุคคลได้ดีบุคคลที่จะนำความรู้ความสามารถไปใช้สร้างสรรค์ความเจริญ
มั่นคงผาสุกให้แก่ชีวิตได้สำเร็จนั้น ปัจจัยสำคัญคือ ต้องยึดความประพฤติ
และความคิดพิจารณาในสิ่งที่ดีที่ถูกต้องเป็นหลัก

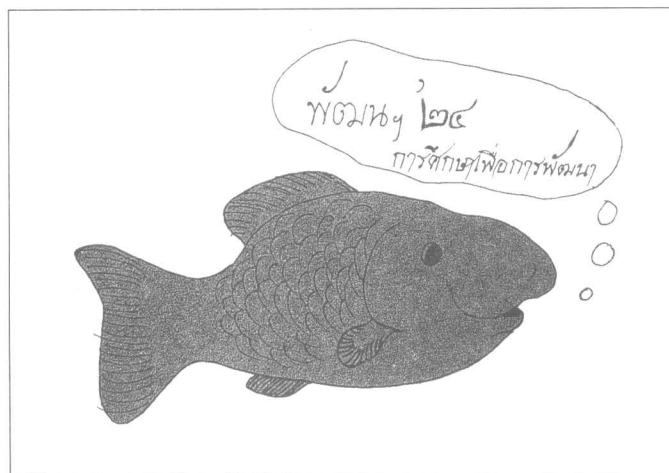
คุณสมบัติเหล่านี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงต้อง
พระประสงค์ที่จะให้โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมีสถานที่ค่อนข้างคับแคบจึงทรง
พระดำริให้โรงเรียนทดลองจัดวิชายืดหยุ่นหรือยิมนาสติกให้นักเรียนได้เรียนตั้งแต่ชั้น
เล็ก ๆ เพราะเป็นพื้นฐานของการกีฬาต่าง ๆ ช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและไม่ต้องใช้เนื้อที่
ในการเล่นมากนัก

นับเป็นพระราชวินิจฉัยที่เข้าพระทัยถึงลักษณะเนื้อหาของหลักสูตรวิชาพลศึกษา
และปรัชญาพลศึกษาเป็นอย่างดี อย่างที่น้อยคนนักจะเข้าใจลึกซึ้งถึงเพียงนี้ โดย
เฉพาะผู้ที่ไม่ได้ศึกษาด้านพลศึกษามาโดยตรง นอกจากนั้น ดร.สมเกียรติ ชอบผล ยัง
เขียนไว้อีกว่าพระราชดำริของพระองค์ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษานั้น พระองค์เห็น
ว่าการให้การศึกษาคือ การให้ความรู้ ความสามารถ ความคิด จิตใจ จริยธรรม วัฒนธรรม
ตลอดจนความเป็นคนไทยแก่เยาวชน ถ้าให้การศึกษได้ถูกต้องและสมบูรณ์ครบถ้วน
ก็จะทำให้เยาวชนเจริญเติบโตขึ้นเป็นคนที่มีคุณภาพ สามารถสร้างฐานะความเจริญ
มั่นคงให้แก่ตนและบ้านเมืองได้ ในทางตรงข้าม หากไม่ให้การศึกษาก็จะเป็นผลให้
เยาวชนเติบโตขึ้นเป็นคนอ่อนแอ ไร้สมรรถภาพ ไม่สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์อัน
เป็นแก่นสารได้ ในที่สุดก็จะทำให้สังคมส่วนรวมและบ้านเมืองต้องเสื่อมลง ผู้ทำหน้าที่
ให้การศึกษทุกฝ่ายทุกระดับ จึงควรทำหน้าที่ของตนอย่างจริงจังและสำนึกในหน้าที่
ตลอดเวลา

ซึ่งแน่นอนว่าองค์รวมของการให้การศึกษานั้นย่อมหมายถึงพลศึกษาด้วย ดังที่ได้
กล่าวมาแล้ว นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงมีความห่วงใยในการศึกษาของชาติด้วย ทรง
ตระหนักว่า โรงเรียนนอกจากจะเป็นแหล่งประสิทธิประสาทวิชาความรู้แล้ว โรงเรียน

ยังต้องเป็นสถานฝึกอบรมคุณธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนด้วย และยังได้ทรงให้แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพระราชทานแก่กระทรวงศึกษาธิการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษาอีกว่า ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา การเรียนการสอนพลศึกษาจำเป็นมากสำหรับนักเรียน เพราะช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีระเบียบวินัยรู้วิธีอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้...

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย อินทรประวัตติ (พระสหายร่วมชั้นเรียน ระดับบัณฑิตศึกษา ปริญญาเอก สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรระหว่าง 2524-2529) ได้เขียนไว้ใน “ความประทับใจส่วนบุคคลของพระสหาย” ในหนังสือเจ้าฟ้านักพัฒนา ความตอนหนึ่งว่า....พระองค์ท่านได้ทรงมีรับสั่งกับผู้เขียนในเรื่องของการกีฬาอยู่เสมอ สาระสำคัญของพระราชดำรัสในเรื่องนี้คือการกีฬานั้นเป็นเรื่องดีที่เราสามารถนำมาช่วยในการพัฒนาประเทศได้หลายทาง แต่เราจะต้องรู้จักใช้การกีฬาให้เป็นประโยชน์ ไม่ใช่เพียงแต่เป็นเครื่องมือให้เกิดการแพ้หรือชนะเท่านั้น การกีฬาควรจะช่วยพัฒนาจริยธรรมของบุคคลและความมั่นคงของชาติได้ด้วย

ภาพลายเส้นฝีพระหัตถ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานให้เป็นตราบนอกเสื้อของชาวพัฒนาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รุ่นที่ 4 ในวันกีฬาบัณฑิตสัมพันธ์ พ.ศ. 2525

เมื่อครั้งทรงศึกษาระดับปริญญาเอก ที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังทรงร่วมเล่นกีฬาใน “วันกีฬابัณฑิตสัมพันธ์” เมื่อ 23 พฤศจิกายน 2525 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กีฬาที่ทรงในครั้งนั้นคือ บาสเกตบอล และแบดมินตัน และยังทรงถือป้ายประจำทีมด้วย จากการสัมภาษณ์บัณฑิตปริญญาโท

ท่านหนึ่งถึงความประทับใจในการได้มีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันกับพระองค์ เขาได้ ทบทวนถึงความทรงจำที่ไม่รู้ลืมว่า พระองค์เป็นผู้เล่นที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา รักษากฎ กติกาการเล่นอย่างเคร่งครัด ทรงพระสรวลอยู่ตลอดเวลา แม้ว่าจะเหน็ดเหนื่อย และ ถึงแม้จะหกล้ม (จนพระสนับเพลาขาดตรงพระขานุ) ก็ไม่ทรงบ่นหรือเลิกเล่น นั้น แสดงถึงความมีน้ำพระทัยที่เข้มแข็งอดทนอดกลั้น แม้ในปัจจุบันพระองค์ก็ยังทรงออก กำลังกายเป็นประจำทุกวัน โดยทรงออกกำลังกายด้วยการเดินและวิ่งหลังพระ กระยาหารค่ำ จึงทรงเป็นตัวอย่างของนักปฏิบัติที่เห็นถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพอย่างแท้จริง

ดร.สมเกียรติ ชอบผล พระสหายร่วมชั้นเรียนระดับปริญญาเอก สาขาพัฒนา ศึกษาศาสตร์อีกท่านหนึ่ง แสดงความรู้สึกระประทับใจในพระราชจริยวัตรของพระองค์ ท่านในเรื่องนี้ว่า....จากการที่ได้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างกลุ่มนิสิตปริญญาเอก สาขา พัฒนาศึกษาศาสตร์กับนิสิตปริญญาเอก สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตรนั้น มีความ ประทับใจในการที่ทรงมีน้ำพระทัยเป็นนักกีฬา และความเป็นกันเองของพระองค์ท่าน เป็นอย่างมาก พระองค์ท่านทรงร่วมเล่นกีฬาแบดมินตันกับบาสเกตบอลกับพระสหาย อย่างไม่ถือพระองค์ เมื่อทีมพัฒนาศึกษาศาสตร์ได้รับชัยชนะในการแข่งขันบาสเกตบอล พระองค์ก็ได้ทรงแสดงอาการดีใจและเมื่อกีฬาแบดมินตันของทีมพัฒนาศึกษาศาสตร์ ประสบความพ่ายแพ้ ก็ยังคงสัพยอกกับพระสหายโดยไม่มี ความผิดหวังแต่ประการใด

พระองค์เป็นผู้มีน้ำพระทัยเป็นนักกีฬาอย่างแท้จริงสมดังท่อนหนึ่งของเพลง กราวกีฬาที่เจ้าพระยาธรรมาศดคีมนตรี (ครูเทพ) นิพนธ์ไว้ว่า

พวกเรานักกีฬาใจกล้าหาญ	เชี่ยวชาญชิงชัยไม่ย่อ
คราวชนะรุกใหญ่ไม่รีรอ	คราวแพ้ก็ไม่ท้อกัดฟันทน
ใจคอมั่นคงทรงศักดิ์	รู้จักที่หนีที่ไล่
รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย	ไว้วางใจได้ทั้งที่รักชัง

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย อินทรประวัตติ ได้เขียนบทความเรื่อง “สมเด็จพระ เทพฯ ทรงกีฬาที่ มศว ประสานมิตร” ในหนังสือ เจ้าฟ้านักพัฒนาฯ ไว้อย่าง ละเอียดละเอียด แม้จะออกตัวว่าเป็นการเขียนจากความทรงจำปราศจากเอกสารบันทึก อ้างอิงใดๆ ก็ตาม บทความของอาจารย์ท่านนี้ย่อมแสดงถึงความซาบซึ้งที่จดจำเป็น รายละเอียดไว้มากมายและชัดเจนแม้วันเวลาจะล่วงเลยไปเป็นสิบปีแล้วก็ตาม รอง ศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย อินทรประวัตติเริ่มเกริ่นกล่าวว่า.....นับเป็นเกียรติประวัติที่ยิ่ง ใหญ่ทางการกีฬาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ขณะทรงเป็นนิสิตปริญญาเอก สาขาพัฒนาศึกษาศาสตร์รุ่นที่ 4 ได้ทรงมีพระ มหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้มีการแข่งขันกีฬาขึ้นที่โรงพลศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร ในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2525

รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญชัย อินทรประวัติ เล่าถึง ปฐมเหตุของการแข่งขันกีฬา นัดประวัติศาสตร์นี้ว่า เป็น เพราะตัวอาจารย์เองเป็นผู้มี กีฬาในหัวใจจึงได้เสนอ “โครงการกีฬาเพื่อพัฒนาประเทศ” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาโดยมี ศาสตราจารย์ ดร.เฉลียว บุรีภักดิ์ เป็นผู้สอน เมื่อรอดพ้นจากการถูก “สับ บนเชียงใหม่” (ชักถาม) แล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมี รับสั่งกับพระสหายในชั้นเป็น เชิงลับยกกว่า การกีฬานี้เป็น สิ่งสำคัญนะ เพราะสามารถ พัฒนาคนและพัฒนาประเทศ ได้ เพราะฉะนั้นเราควรจะ

จัดการแข่งขันกีฬาระหว่าง นิสิตปริญญาเอกทั้งสองสาขาชั้น พระองค์ท่านมีรับสั่งว่า เล่นแบดมินตันคู่ผสมกับบาสเกตบอลทีมผสมก็แล้วกันจะได้เล่นทั่ว ๆ กัน ทุกคนและ ได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์อรวรรณ ตันท์เจริญรัตน์อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมของ นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย และศาสตราจารย์ ดร.กานดา ณ กลาง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ว่าควรจัดกิจกรรมรวมทั้งนิสิตปริญญาเอกและปริญญาโท เพื่อให้เป็นกิจกรรมที่ยิ่ง ใหญ่สมพระเกียรติ

เหตุการณ์ในวันแข่งขัน...สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จพระราชดำเนินมา ในชุดวอร์มสีเทาขลิบแดง ทรงถือแร็กเกตแบดมินตันมาด้วยพระองค์เองทรงแยมพระ สรวลรับการถวายความเคารพของเหล่านิสิตอยู่ตลอดเวลาพระองค์ลงแข่งรายการที่หนึ่ง คือ การแข่งขันแบดมินตันคู่ผสม พระองค์ท่านคู่กับรองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย อินทรประวัติ การแข่งขันรายการ ที่สอง คือ บาสเกตบอลทีมผสมพระองค์ทรงนำทีม พัฒนศึกษาศาสตร์ลงสนาม ในชุดเสื้อสีบานเย็นมีตราภาพสีพระหัตถ์ (รูปปลาแสด) ประทับกลางอกเสื้อและทรงกางเกงวอร์มชายยาวสี เทาขลิบแดง เมื่อแข่งขันเสร็จ ก็ยังคงประทับอยู่ในโรงพลศึกษาอีกระยะหนึ่งและเสด็จกลับท่านกลางความชื่นชมยินดี ของเหล่านิสิตและคณาจารย์ทุกคน

วันรุ่งขึ้น ดร.อุไร แฉล้ม พระสหายหญิง กราบบังคมทูล ว่า ทรงเหนื่อยหรือไม่ ทรงมีรับสั่งตอบว่า “ไม่เหนื่อยหรอก สนุกดี” เมื่อ ดร.โกวิท วงศ์ สุรวัดณ์กราบบังคมทูลถามว่า ทรงได้รับบาดเจ็บที่พระชานุ (เข่า) ในขณะที่ทรงบาสเกตบอล เป็นความจริงเพียงใด พระองค์ แยมพระสรวลสั่งตอบว่า “ไม่มีหรอกไม่ได้เป็นอะไรเลย”

พระองค์รับสั่งแล้วว่า “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรข่าวการแข่งขัน จากโทรทัศน์ แล้วทรงมีรับสั่ง ชมเชยว่า เก่งนี้ ขนาดเล่น แบดมินตันไม่เป็น ก็ยังสามารถ แข่งกับเขาได้ พอเวลาประมาณ สองยาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็มีรับสั่งให้เข้าเฝ้า และได้ทรงสอนให้เล่นแบดมินตันอยู่ตั้งนาน”

พระองค์ทรงรับสั่งเรียก ดร.สุวัฒน์ เงินฉ่ำ หัวหน้าห้องนิติปริญาเอก สาขา พัฒนศึกษาศาสตร์ รุ่น 2524 (รุ่นที่พระองค์ทรงเรียกชื่อว่า The Gang of Eleven) ว่า “พี่สุวัฒน์เป็นผู้คุมกฎ” ยิ่งความปลาบปล้ำม ปิติ ประทับใจให้ “พี่สุวัฒน์” เป็นอย่างยิ่ง พระองค์จึงทรงเป็นพระมิ่งขวัญของพระสหายถึงขนาดที่มีพระสหายคนหนึ่ง ซึ่งพระองค์ทรงเรียกว่า “พีออร์” (ดร.อรอนงค์ เย็นอุทก) กล่าวว่า หากให้เขียนหรือพูดถึง ความประทับใจในพระองค์ท่านแล้ว จะต้องใช้กระดาษและเวลานานมากทีเดียวจึงอยากกล่าวสั้นๆ ว่า “แม้ชีวิตก็ขอลูกเป็นราชพลีแก่พระองค์ได้” และสิ่งที่พระสหายทุกคนมีความรู้สึกเหมือนๆ กันคือ ความรู้สึกที่ว่าเป็นบุญวาสนามหาศาลที่ได้มีโอกาส ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทด้วยการเป็นพระสหายในการศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ลำพังการได้ศึกษาในระดับนี้ก็ต้องอาศัยความสามารถ และโชควาสนามากโขอยู่แล้ว การได้ศึกษาและได้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทด้วยก็ยิ่งเป็นบุญวาสนาเป็นที่สุด และด้วยพระบารมีปกเกล้าฯ ของพระองค์ท่านจึงทำให้พระสหายทุกคนรักใคร่กลมเกลียว ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเช่นมิตรแท้พึงปฏิบัติต่อกันเสมอมา

พระอาจารย์คุณหญิง
สุมานัน ประนิช กล่าวถึงความ
ประทับใจที่มีต่อพระองค์ท่าน
ส่วนหนึ่งว่า.....เมื่อครั้งยังทรง
พระเยาว์ ทรงทำกิจกรรมทุก
อย่างของโรงเรียนร่วมกับพระ
สหายโดยมิได้รังเกียจเกียจจน
อยู่แล้ว ทรงโปรดเรื่องความ
เสมอภาคทรงทำพระองค์เป็น
ผู้ว่าง่าย แต่พระทัยร้อนพระทัย
เร็ว ทรงทำกิจกรรมต่างๆ อย่าง
รวดเร็วเสมอ เวลาเสด็จไปไหน
จะทรงวิ่งทรงเป็นนักเรียนที่
ไม่”งอแง” ถ้าเจ็บเล็กเจ็บน้อย
จะทรงอดทนไม่บ่นว่าให้ผู้อื่น
รำคาญใจเลย

สมเด็จพระเทพรัตนราช
สุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมี
น้ำพระทัยเพื่อแผ้วถางขวางมา

แต่ยังทรงพระเยาว์แล้ว ทรงยอมเสียเปรียบให้เพื่อนๆ เสมอถ้าเพื่อนได้ดีในการสอบ
ในการกีฬาหรือในการทำงาน ก็ทรงแสดงความยินดีกับเพื่อนด้วยความเต็มพระทัย
มักจะตรัสว่า ต้องให้เขาได้มั่งสิ พระองค์ท่านไม่ถือพระองค์เลย ทรงช่วยเหลือเพื่อน
นักเรียนในการจัดสถานที่เวลาจะมีงาน และเมื่อเสร็จงานแล้วก็ร่วมกับเพื่อนๆ เก็บ
กวาดจนเรียบร้อย ถึงแม้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จะทรงเป็นนักกีฬา แต่ก็โปรด
การฝีมือเย็บปักถักร้อยและการทำอาหารทำขนมเป็นอันมาก มักทรงทำอะไรตาม
อย่างพระเชษฐาแม้แต่เรื่องการทรงม้าก็ทรงเอาอย่างพระเชษฐา ความรักพี่รักน้องนี้จะ
เห็นได้เป็นอย่างดี เมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงเล็กจะว่าจะแกล้งเอาบ้างก็ไม่ทรงโกรธทรงให้
อภัยอยู่เสมอ (คัดจาก “ความประทับใจส่วนหนึ่งของพระอาจารย์คุณหญิงสุมานัน
ประนิช เรียบเรียงโดยนรินทร์ นวมารค)

ซึ่งตรงกับที่คุณหญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ ได้กล่าวไว้ใน “รัตนราชกุมารี” ในหนังสือ
“เจ้าฟ้ามหาจักรีสยามบรมราชกุมารี ความตอนนั้นว่า...เมื่อทรงพระเยาว์ ทรงสนพระ
ทัยในการเรียนอย่างยิ่ง ทรงอยู่ในระเบียบวินัยอย่างดีเป็นที่สบายใจของครูผู้ถวายพระ
อักษร เพราะไม่ทรงกระทำความผิดระเบียบของโรงเรียนให้เป็นที่หนักใจ

พอเสด็จลงจากรถยนต์ก็จะทรงวิ่งมาหาครูเพื่อสวัสดีแล้วก็รีบวิ่งไปเล่นกับพระ

สหายทรงทำทุกอย่างโดยรวดเร็วดังนั้นจึงไม่ค่อยได้พบพระองค์ท่านทรงพระดำเนินช้า ๆ ส่วนมากจะทรงพระดำเนินอย่างรวดเร็ว หรือทรงวิ่งพร้อมกับแยมพระสรวลตลอดเวลา ทรงเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลาเป็นเยี่ยมไม่เคยมาโรงเรียนสายเลย ทรงเข้ากับทุกคนทุกชั้นได้ เป็นอย่างดียิ่ง ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ทรงมีพระนิสัยประหยัด เมื่อครั้งทรงศึกษาชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 คณะครูซื้อกระเป๋าสำหรับนักเรียนทำด้วยหนังแท้เย็บแน่นหนา ถวายในวันประสูติ ทรงใช้ตลอดมาจนจบชั้นมัธยมศึกษา และยังใช้ต่อจนถึงระดับ มหาวิทยาลัยด้วย (จนระดับปริญญาเอกก็ยังทรงใช้อยู่ ยืนยันได้จากข้อเขียนของพระสหาย ที่ว่าพระองค์ท่านแล้วว่าใช้กระเป๋าใบนี้มาตั้งแต่เป็นนักเรียนมัธยมฯ ผู้เขียน)

ความที่สนพระทัยในการเรียนจึงทำให้ตำแหน่งที่หนึ่งเป็นของพระองค์ท่านเกือบ ตลอดเวลา มีเพียงครั้งหนึ่งหรือสองครั้งที่ไม่ทรงได้รับตำแหน่งที่หนึ่งแทนที่จะเสียพระทัย กลับรับสั่งอย่างนักกีฬาว่า “ให้คนอื่นเขาได้บ้าง” แสดงว่าพระองค์ท่านทรง “รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย” ทรงช่วยปิดกวดทำความสะอาดสถานที่ จัดโต๊ะเก้าอี้ทุกปีมิได้ขาด มิได้รอช้า มิได้ถือพระองค์ มิได้ทรงแสดงพระอาการเหน็ดเหนื่อย มีแต่แยมพระสรวลแจ่มใส ทรงวางพระองค์ชนิด”หนักเอา เบาสู้”.....

จากนั้นเป็นการสัมภาษณ์พระอาจารย์ที่เคยถวายการสอนพลศึกษาแก่พระองค์ คือ รองศาสตราจารย์จันทร์ ผ่องศรี อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะครูศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ซึ่งยิ่งทำให้เราได้รู้จัก “พระองค์ท่านในฐานะนักกีฬา ผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา” มากยิ่งขึ้น

ในการถวายการสอนอาจารย์ชื่นชมเกี่ยวกับการเล่นกีฬาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อย่างไรก็ตาม “ผมชื่นชมพระองค์ในเรื่องที่ทรงเชื่อฟังด้วยเหตุผล เมื่อผมอธิบายและสาธิตให้ทรงทราบและทอดพระเนตรแล้วจะทรงถามแล้วนำไปปฏิบัติตาม แต่หากมีสิ่งใดที่พระองค์ไม่สามารถปฏิบัติได้จะทรงถามแล้วนำไปปฏิบัติอีก พอถึงขั้นประเมินผลพระองค์ก็ทรงตรัสถามเหตุผล ทำไมต้องปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้”

ในขณะที่เล่นกีฬา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงแสดงให้เห็นถึงความมีน้ำพระทัยเป็นนักกีฬาอย่างไร “ทุกครั้ง พระองค์ทรงปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ตั้งแต่ทรงฉลองพระองค์ชุดพลศึกษา ตรงต่อเวลา เข้าแถวเรียบร้อย ทรงมีความอดทนมากในการเล่นเกมนานๆ และในการแข่งขัน (แชร์บอล) ถึงแม้ว่าทีมของพระองค์จะแพ้ชนะพระองค์ก็ไม่เคยแสดงอะไรผิดปกติทรงพระสรวลตลอดเวลา สีพระพักตร์ไม่เคยเปลี่ยนแปลง ครั้งหนึ่งผมถวายการวิ่งในโรงแบบมินตันซึ่งค่อนข้างแคบ

และระยะทางสั้นพระองค์ได้วิ่งเอาพระนลาตไปชนกับของเวทีแสดงพระองค์
ก็มีได้แสดงอาการเจ็บปวดแต่อย่างไร เพียงแค่ยกพระหัตถ์ขึ้นไปคลำแล้วก็
ยังทรงพระสรวลเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น”

อาจารย์มีความประทับใจในการเล่นกีฬาของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เพียงใด พระองค์ทรงโปรดกีฬาอะไรเป็นพิเศษ
“ระหว่างที่ผมไปถวายการสอนวิชาพลศึกษานั้น พระองค์ยังทรงพระเยาว์
มาก ส่วนใหญ่จะถวายการสอนยืดยุ่น เกมเบ็ดเตล็ด กรีฑา และแชร์บอล
จึงไม่สามารถทราบได้ว่าพระองค์สนพระทัยกีฬาอะไรเป็นพิเศษบ้าง แต่ผล
ได้อ่านหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 15 มิถุนายน 2534 จึงทราบว่า
พระองค์ ทรงสนพระทัยในกีฬาโอลิมปิกและทรงโปรดที่จะเล่นด้วย”

ในหนังสือพิมพ์ฉบับดังกล่าวลงข่าวว่า นายอารีย์ วงศ์อารยะ อธิบดีกรมที่ดินใน
ฐานะนายกสมาคมวอลเลย์บอลได้นำคณะกรรมการจัดการแข่งขันวอลเลย์บอลชิงถ้วย
พระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “ปรีณเศสคัพ” ครั้งที่ 5
จำนวน 6 คน เข้าเฝ้าที่พระราชวังสวนจิตรดา พร้อมทั้งนำเงินขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายโดย
เสด็จพระราชกุศล 2 แสนบาท สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงมีพระกระแสรับสั่ง
กับคณะที่เข้าเฝ้าว่าพระองค์ทรงโปรดกีฬาโอลิมปิกมาตั้งแต่สมัยที่ยังทรงศึกษาอยู่
ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่เนื่องจากทรงมีพระราชกรณียกิจด้านต่าง ๆ มากมายจึง
ไม่อาจจะทรงพระเกษมสำราญกับกีฬาประเภทนี้ได้เท่าใดนัก แต่ในเวลาปัจจุบันนี้

พระองค์ทรงมีพระราชดำริที่จะจัดตั้งทีมวอลเลย์บอลขึ้นมาภายในพระราชวัง

นอกจากนั้นยังทรงเป็นองค์อุปถัมภ์การศึกษาในโอกาสต่างๆ อีก เช่นเสด็จไปเปิดงานการแข่งขันกีฬา ทรงพระราชทานถ้วยรางวัลต่างๆ เป็นต้น

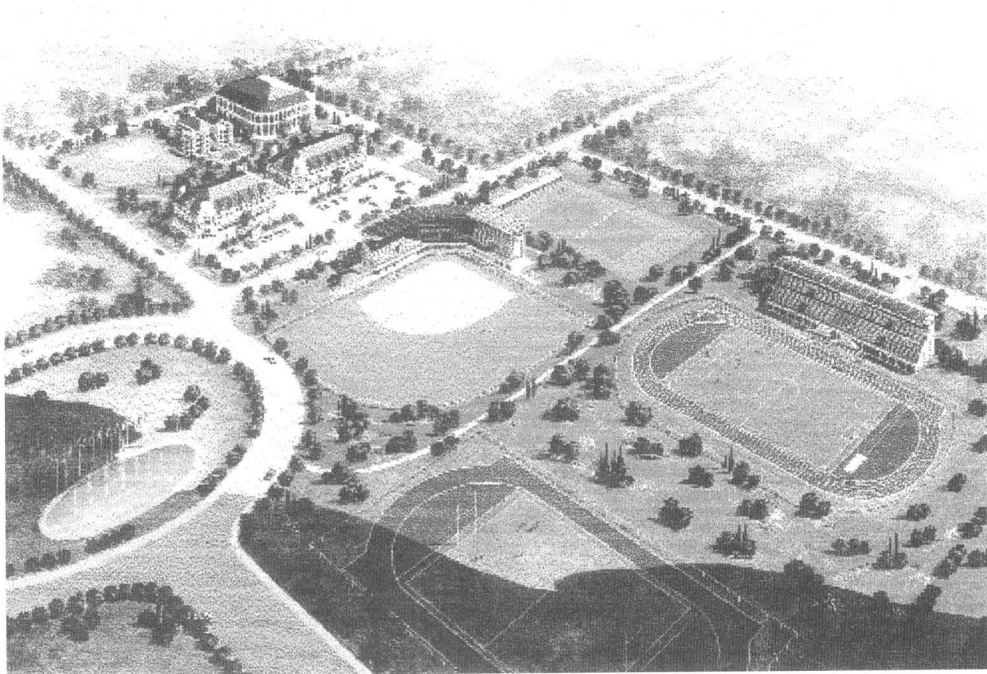
จากข้างต้น จะเห็นว่าพระองค์ทรงมีพระราชวิสัยทัศน์ที่ลึกซึ้งซึ่งแสดงถึงความเข้าใจพระทัยในคุณประโยชน์ของวิชาพลศึกษา และการกีฬาเป็นอย่างดีแม้ว่าพระองค์จะมีได้ทรงเป็นพระอาจารย์พลศึกษาก็ตาม สมควรที่เราชาวพลศึกษาทั้งหลายจะได้จดจำและนำไปเป็นแบบอย่างการปฏิบัติสืบไป

ตามที่เราทราบกันแล้วว่า พระองค์เลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2516 ชาวจุฬาฯ และประชาชนก็ยิ่งมีความประทับใจในการวางพระองค์ของทูลกระหม่อมยิ่งขึ้นมิเพียงแต่ทรงยินดีให้รุ่นพี่ “รับน้อง” อย่างเต็มที่เท่านั้น แต่ทรงสนุกสนานไปด้วยกับการเล่นเกมต่างๆ เช่นเกมผูกขวด การลอดซุ้ม การเป่าลูกโป่ง

วันเกิดคณะอักษรศาสตร์ (3 มกราคม) ทรงร่วมพัฒนาคณะ ชุดดิน พรวนดิน ปลูกต้นไม้ ตกบ้ายก็ทรงร่วมรายการกีฬาซึ่งมีทั้ง ฟุตบอล แครีบอล ซักเยื่อระหว่างทีมอาจารย์กับทีมนิสิต ภาคค่ำก็ทรงดนตรีไทย ทรงขึ้นเวทีขับร้องเพลงลูกทุ่งตามคำขอ “แฟนเพลง” ถวายพวงมาลัยตามประเพณีลูกทุ่งจนเต็มพระศอ พระองค์จึงเป็น “องค์ราชินีลูกทุ่งอักษร” อย่างเต็มภาคภูมิ (คัดจาก “พระอัจฉริยภาพพราย” ในหนังสือ เจ้าฟ้ามหากัฏฐิ สยามบรมราชกุมารี เรียบเรียงโดย บุษกร กาญจนจარი)

พระมหากษัตริย์องค์ที่พระราชทานแก่ชาวศรีนครินทร์วิโรฒ อีกครั้งนี้ คือ ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่อ “สิรินธร” เป็นชื่อของศูนย์กีฬา ที่ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ องค์กรักษ์ และจะเสด็จฯ ทรงเปิด “ศูนย์กีฬาสิรินธร” ในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2541 นี้

ศูนย์กีฬาสิรินธร ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ องค์กรักษ์ เป็นสถานที่สำหรับแข่งขันและฝึกซ้อมในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 เดือนธันวาคม 2541 โดยใช้เป็นสนามแข่งขันกีฬาซอฟท์บอลและกอล์ฟ และใช้เป็นสนามฝึกซ้อมกีฬายิมนาสติก ยิงธนู รักบี้ฟุตบอล และ กรีฑา นอกจากนี้ศูนย์กีฬาสิรินธร ยังเป็นสถานที่สำหรับการเรียนการสอนของคณะพลศึกษา เป็นสถานที่ฝึกกีฬาและทำกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัย ตลอดจนเป็นสถานที่แข่งขันกีฬาของบุคคลภายนอก

พระองค์ทรงมีพระราชปณิธาน เจริญตามรอยพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังพระราชนิพนธ์ “เดินตามรอยเท้าพ่อ” เสมอมา พระองค์จึงทรงเป็น “ที่รัก” ของพสกนิกรไทยทุกหย่อมหญ้า

เดินตามรอยเท้าพ่อ

ฉันเดินตามรอยเท้าอันรวดเร็วของพ่อโดยไม่หยุด
ผ่านเข้าไปในป่าใหญ่ นากลับ ทึบ
แผ่ไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด มีดและขว้าง
มีต้นไม้ใหญ่เหมือนหอคอยที่เข้มแข็ง
พ่อจ๋า...หิวจะตายอยู่แล้วและเหนื่อยด้วย
คูชิจะ...เลือดไหลออกมาจากเท้าทั้งสองที่บาดเจ็บของลูก
ลูกกลัวงู เสือ และหมาป่า
พ่อจ๋า...เราจะถึงจุดหมายปลายทางไหม
ลูกเอ๋ย...ในโลกนี้ไม่มีที่ไหนดอกที่มีความรื่นรมย์
และความสบายสำหรับเจ้า
ทางของเรามีได้ปูด้วยดอกไม้สวยสวย
จงไปเถิด แม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่บีบคั้นหัวใจเจ้า
พ่อเห็นแล้วว่า หนามตำเนื้ออ่อนอ่อนของเจ้า
เลือดของเจ้าเปรียบดั่งทับทิมบนใบหญ้าใกล้น้ำ
น้ำตาของเจ้าที่ไหลต้องพุ่มไม้สีเขียว
เปรียบดั่งเพชรบนมรกตที่แสดงความงามเต็มที่
เพื่อมนุษยชาติ จงอย่าละความกล้า
เมื่อเผชิญกับความทุกข์ให้อดทนและสู้มุม
และจงมีความสุขที่ได้ยึดอุดมการณ์ที่มีค่า
ไปเถิด...ถ้าเจ้าต้องการเดินตามรอยเท้าพ่อ

ผู้เขียนขอจบลงด้วยอุปชาติฉันท์ ที่ศาสตราจารย์สัตยพรต ศาสตร์ แห่งมหา
วิทยาลัยเดลี ประเทศอินเดียได้ร้อยกรองสรรเสริญสมเด็จพระรัตนราชสุตา
สยามบรมราชกุมารี โดยมีวิสุทธิ บุษยกุล เป็นผู้ถอดความเป็นภาษาไทยไว้ ตอนหนึ่ง

“พระองค์ทรงกรากกราพระวรกายเพื่อบุคคลอื่น โดยที่ทรงถือว่า
ความทุกข์ของเขาเหล่านั้นคือ ความทุกข์ของพระองค์เอง ทรงถือเป็นพระ
ราชภาระในอันที่จะขจัดบิดเปาความเดือดร้อนอยู่เสมอมิได้ขาด เกียรติยศ
อันรุ่งโรจน์ของพระองค์จึงได้เกริกก่าจายไปในโลกกว้าง

แม้จะทรงมีพระราชกรณียกิจอันหนักอยู่ เป็นอเนกประการ พระ
องค์ก็ได้ทรงละเลยเพิกเฉยต่อการศึกษาวิชาอันพึงเรียนรู้ ทรงมีพระราช

ประสงค์ในการสงเคราะห์ประชาชนของพระองค์เช่นเดียวกันกับที่มีพระราชประสงค์จะศึกษาวิทยาการอยู่ทุกเมื่อ”

ควรมีควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า

นางวาสนา คุณาอภิสิทธิ์

เรียบเรียงในนามของคณะพลศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

